

Media: ΕΣΤΙΑ

Page: 1,27

Published at: 24-11-2024

Author: Surface: 878.94 cm² Circulation: 1080

Subjects:

▶ **Χ. Γ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ** Βιβλία για όλα τα γούστα, σοβαρά και ψυχαγωγικά **Σελ. 27**

BIBΛΙΟ

Βιβλία για όλα τά γούστα, σοβαρά και ψυχαγωγικά

Κριτική - παρουσιάσεις: Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

Δέν μπορώ ακόμη να καταλάβω γιατί από τις αρχές Νοεμβρίου οι προθήκες γεμί- ζουν στολίδια και φωτάκια, Άγιοβασιλίδες και ζωτικά, και σε πολλά καταστήματα αρχίζει και πάλιν η μουσική υπόκρουσις να γίνεται ανάλο- γη. Τα βιβλία που θα σας προτείνουμε δεν είναι ακόμη σε αυτό τό μήκος κύματος.

■ **T. M. Scanlon, Γιατί ή ανισότητα μās άφορά όλους;** (μτφρ. Κωνσταντίνος Ζουμπουλάκης, επίμετρο στην ελληνική έκδοση Γρηγόρης Μπουλιβάς, έκδ. Πατάκη, σελ. 590, ευρώ 19,90). Ο συγγραφέυς είναι ο Αμερικανός φιλόσοφος Τ. Μ. Σκάνλον (γενν. 1940) από την Ινδιανάπολη και έλαβε τό πτυχίο του από τό Πανεπιστήμιο του Πρίνστον και δι- δακτορικό δίπλωμα από τό Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ (1968). Από τό 1984 ως την συ- νταξιοδότησή του τό 2016 δίδαξε φι- λосоφία στο Χάρ- βαρντ. Αντικείμε- να της έρευνής του ήταν ζητήματα ήθικής και πολιτικής φιλοσοφίας, θεωρίας της δικαιοσύνης και της ισότητας, ενώ ανέδειξε μεταξύ των σημαντικωτέρων μελετητών της «συμβολαιοκρατίας», ενός τομέως νέ- ου στον χώρο της κοινωνικής φιλοσοφίας με βάση τον κονστρουκτιβισμό. Καί με πίο απλά λόγια, για να συνεννοούμεθα, ο Σκάν- λον μελέτησε ιδιαίτερος την σχέση των ανθρώπων μεταξύ τους ή όπως τό προσδιώ- ρισε «Τι όφειλουμε ό ένας στον άλλον», που αποτελεί καί τον τίτλο του συναφούς βιβλί- ου του. Τό παρόν είναι τό πρώτο έργο του που μεταφράζεται στα ελληνικά. Θά έλεγα ότι τοποθετείται στον χώρο της ήθικης φι-

λοσοφίας, καθώς εστιάζεται όχι στις συνέ- πειες των ανισοτήτων στην κοινωνία μας αλλά σε αυτήν καθ' έαυτήν την ανισότη- τα, την φύση της. Τίθενται μερικά βασικά έρωτήματα όπως, αν δεν επηρεάζει την δι- κή μας ποιότητα ζωής γιατί να μάς πειρά- ζει αν ό άλλος, ό γείτονας, έχει περισσότε- ρα; Αυτό του τύπου έρωτήματα πραγμα- τεύεται τό βιβλίο, που θά κινήσει τό ένδι- αφέρον όσων έχουν την περιέργεια να τό διαβάσουν.

■ **Ισιμήνη Κριάρη (έπιμ.). Χρυσός Ευελπί- δης (έκδ. 'Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον κοινοβουλευτισμό και τη δημοκρα- τία, σελ. 136, ευρώ 5).** Ο Κωνσταντινουπο- λίτης Χρυσός Ευελπίδης (1895-1971) συ- μπλήρωσε τις έγκύκλιες σπουδές του στην γενέτειρά του και έν συνέχεια έσπούδα- σε γεωπόνος και μηχανικός στό Πανεπι- στήμιο του Μον- πελλιέ στην Γαλ- λία και συνεπλή- ρωσε τις σπουδές του με πτυχίο πο- λιτικών επιστημών από την Νομική Σχολή του Πανεπι- στημίου Αθηνών. Άρχισε την σταδι- οδρομία του ως νο- μογεωπόνος και έν συνέχεια κατά τό 1924 έξελέγη Καθηγη- τής στην Πάντειο Ανωτάτη Σχολή Πολι- τικών Έπιστημών και στην Ανωτάτη Γεω- πονική Σχολή. Διετέλεσε βουλευτής Έβρου των Φιλελευθέρων τό 1933 και της Έθνικης Προοδευτικής Ένώσεως Κέντρου τό 1951. Διετέλεσε επίσης Γεν. Γραμματεύς (1924- 27) και ακολούθως Υπουργός Γεωργίας στην Κυβέρνηση Σοφούλη (1945-1946) και Υπουργός Οικονομικών στην Κυβέρ-

νηση Πλαστήρα (1951-52), μέχρι της πα- ραιτησέως της.

Είναι ό εισηγητής της θεωρίας της σιταρ- κείας που ανέπτυξε ίδιος μετά την Μικρα- σιατική Καταστροφή και την εγκατάσταση των προσφύγων στην Έλλάδα, όποτε πρό- εκυψε όξύ τό πρόβλημα έπαρκείας του έντο- πίου σιταριού για την διατροφή του αύξημέ- νου πληθυσμού. Στόν μικρό τόμο που έχουμε στα χέρια μας περιλαμβάνονται ανακοινώσεις που έγιναν σε ειδική ημερίδα και έξεδόθησαν από τό Ίδρυμα της Βουλής. Οι ανακοινώσεις όφειλονται στόυς καθηγητές κ.κ. Ισιμήνη Κρι- άρη και Σπυρίδωνα Γ. Πλουμίδη, στόν ιστορι- κό του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Δημήτριο Παναγιωτόπουλο και στην διδάκτορα του ΕΚΠΑ Κατερίνα Γιουέ Γού, ή όποια επέλεξε ως θέμα «Κοιτάζοντας ό ένας τον άλλον: μία κινεζική ανάληψη στην έρμηνεία ενός Έλλη- να διανοουμένου για την Κίνα». Τά μελετή- ματα διαφωτίζουν πολλές πλευρές του έργου του Ευελπίδη, τόσο τό επιστημονικό όσο και τό κοινωνικό, ακόμη και τό λογοτεχνικό, κα- θώς ό Ευελπίδης είναι και δοκιμιογράφος.

■ **Pier Paolo Pasolini, Αλάνια** (μτφρ. Γιώργος Κεντροτής, έκδ. Gutenberg / Aldina, σελ. 400, ευρώ 21). Όλοι γνωρίζουμε τον Παζολίνι (1922-1975) ως σημαντικό κινηματογραφι- στή και σκηνοθέτη, αλλά υπάρχει και ή λογο- τεχνική πλευρά του. Στό βιβλίο αυτό ό Παζο- λίνι μās καλεί να περιπλανηθούμε στην σκο- τεινή πλευρά της Ρώμης, με ήρωα τον μικρό Σγουρομάλλη. Η πλευρά αυτή της ρομαϊκής κοινωνίας ήταν οικεία στόν Παζολίνι. Μās προσφέρει τους μικρούς άλητες, τά αλάνια, που κινούνται σε ομάδες, σαν άγγελος ή και συμμορίες, κλέβουν και μεταπωλούν εύτελη αντικείμενα ή διαπράττουν διάφορες παρόνο- μες πράξεις. Τό βιβλίο αυτό έξεδόθη τό 1955 και προεκάλεσε την ζωηρή αντίδραση του πο- λιτικού κόσμου της Ίταλίας για την επίλυση

του θέματος, τον ρεα- λισμό του (κάτι που ό Παζολίνι μετέφερε και στα έργα του για την θόβη), αλλά και για την τολμηρή και σκλη- ρή γλώσσα του, καθώς σόκαρε την συντηρητι- κή Καθολική μεταπο- λεμική Ίταλία. Έτσι ή πρώτη έκδοσις κατε- σχέθη από τις Αρχές, αλλά τελικά απέτελε- σε μεγάλη συγγραφική έπαυχία του συγγρα- φέως. Στην μορφή του έφιβρου ήρωά του ό Παζολίνι ενεσάρκωσε μία κοινωνία και τρό- πο ζωής που έχει παύσει να υπάρχει έτσι όπως τον περιέγραψε, άνθρωπον που έμεγάλωσαν χωρίς στόχους στην ζωή τους, χωρίς προοπτι- κές και έλπίδες και αντιμετώπιζαν την κάθε ήμερα σαν να ήταν χωρίς έπαύριο. Η άλήθεια των περιγραφών και των προσώπων συντα- ράσσει τον αναγνώστη.

Καί τώρα δύο ελληνικά μυθιστορήματα για την παθολογία της σημερινής κοινωνίας, που είναι γραμμένο με πολύ μοντέρνο άποспа- σματικό τρόπο, περι- γράφει τις συνέπειες και την ατμόσφαιρα του θο- ρύβου στην ζωή μας και στην παθογένεια που μπορεί ό ήχος να προ- καλέσει στόυς ανθρώ- πους. Έπιλέγει να δόση στόν ήρωά του τό πρό- βλημα των έμβοδών στα αυτιά, τις όποιες προ-

σπαθεί να αντιμετώπιση με φάρμακα κατά την συμβουλή των ιατρών αλλά και αύξά- νοντας διαδοχικά την ένταση της μουσικής που άκούει. Ταυτοχρόνος μās καλεί να πα- ρακολουθήσουμε με έμμεσο τρόπο τούς θο- ρύβους της Αθήνας και τά συναισθήματα που μās προκαλούν. Ο ήρωας είναι ένας περιθωριοποιημένος δημοσιογράφος και μου- σικός που προσπαθεί παράλληλως πρός τό πρόβλημα της ύγείας του να έπλύση τό μυ- στήριο ενός βουητού που φαίνεται να άνα- δίδεται από την ίδια την πόλη.

■ **Άγης Πεταλάς, Κυμόλη ή ή νήσος των δυ- νατοτήτων** (έκδ. Βιβλιοπωλείον της Έστί- ας, σελ. 272, ευρώ 15). Ο συγγραφέυς επέ- λεξε να ακολουθήσει τον δρόμο όλων των προηγούμενων που άσχολήθηκαν με άφη- γήσεις τοποθετημέ- νες στην Ουτοπία, δρο που έδημιούργη- σε ό Σέρ Τόμας Μούρ στό όμόνυμο φιλο- σοφικό μυθιστορήμα του του 1516. Φυσικά είχε προηγηθή ή «Πο- λιτεία» του Πλάτωνος και ή «Νεφελοκοκκυ- γία» του Άριστοφά- νου. Έδδ ή Κυμόλη είναι ένα φανταστικό νησί των Κυκλάδων με πλουσία βλάστηση και δάσος! Μάλιστα ό άφηγητής άποδέχεται ότι μελετά έναν θρύλο και άναζητεί τά ίχνη του στα κείμενα που τό μνημονεύουν. Γιατί τό νησί αυτό δεν έντο- πίζεται εύκολα! Καί όταν τό νησί αρχίζει να γίνεται στόχος καινοτόμου οικονομικής άνα- πτύξεως, τόπος έργασίας και ταυτοχρόνως τόπος καταφυγής και μονώσεως, γεννώνται έρωτήματα για τό αν αυτό είναι δυνατόν να γίνη ή θά άφανισθούν όσοι θέλουν να τό χρη- σιμοποιήσουν. ▲ ▼

